

Özet Bülten

Tarih: 25.03.2021

Sayı : 2021/16

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıda açıklanmıştır.

A- Konu Başlığı:

- 1- Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Finansman Gider Kısıtlamasına İlişkin Olarak “19 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği Taslağı” Hazırlanarak İnternet Sayfasında Yayımlandı.**

Söz konusu gelişmeyi konu başlığı altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B- Konu Özeti:

- 1- Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Finansman Gider Kısıtlamasına İlişkin Olarak “19 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği Taslağı” Hazırlanarak İnternet Sayfasında Yayımlandı.**

Bilindiği üzere, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde (*Gelir Vergisi Kanununun 41. Maddesinin 8. Fıkrasında gelir vergisi mükelleflerine ilişkin düzenleme uyarınca*), kredi kuruluşları, finansal kuruluşlar, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri dışında, kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan kısmının kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Cumhurbaşkanı bu yetkisini 4/2/2021 tarihli ve 31385 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3/2/2021 tarihli ve 3490 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla kullanmış olup bu Kararda 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmak üzere söz konusu gider ve maliyet unsurlarının %10’unun kurum kazancının tespitinde indiriminin kabul edilmeyeceği düzenlenmiştir.

Konuya ilişkin açıklamalara 19 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ Taslağında yer verilmiştir. Henüz taslak olması nedeniyle bazı değişiklikler olabilecek olmasına rağmen, 2021 yılı ilk geçici vergilendirme döneminde uygulanacak olması sebebiyle, gerekli

hazırlıkların yapılması açısından taslak bazında özetlenerek siz müşterilerimize duyurulması önem arz etmiştir. Taslak bazında uygulama ayrıntıları aşağıdaki gibidir.

Yukarıya alınan Kanun hükmü ve Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca, yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşmış olan kurumlar vergisi mükelleflerinin aşan kısım sınırlı olmak üzere yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'luk kısmı, kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

Öz kaynak tutarını aşan yabancı kaynaklara ilişkin olarak faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurlarından, yatırımın maliyetine eklenmiş olan yabancı kaynaklardan doğan gider ve maliyet unsurları ise %10'luk bu kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır.

Finansman giderleri: Yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğan her türlü faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı, faktoring kuruluşlarına verilen iskonto bedelleri ve benzeri adlar altında yapılmış olan gider ve maliyet unsurlarını,

Yabancı kaynaklar: Bilançonun kısa vadeli yabancı kaynaklar ve uzun vadeli yabancı kaynaklar toplamı olup işletmelerin belirli bir vade sonunda geri ödenmek üzere sağladığı kaynakları ifade etmektedir.

***Kapsama giren mükellefler**

Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde düzenlenen finansman gider kısıtlaması, yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan kurumlar vergisi mükellefleri hakkında uygulanacaktır. Ayrıca, finansman gider kısıtlaması uygulamasında, yabancı kaynak ve öz kaynak mukayesesi gerekmekte olduğundan bu düzenleme bilanço esasına tabi mükellefler için geçerli olup işletme hesabı esasına tabi mükellefler bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

4632 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan emeklilik şirketleri, 5411 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan Türkiye'de kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubeleri ve finansal holding şirketleri, 5684 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan sigorta ve reasürans şirketleri, 6361 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde yer alan sözleşmelere uygun olarak faaliyette bulunan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri ile 6362 sayılı Kanun kapsamında sermaye piyasası faaliyetinde bulunan kurumlar finansman gider kısıtlamasına tabi tutulmayacaklardır.

***Finansman gider kısıtlamasının uygulanacağı dönem**

Gider kısıtlaması kapsamında olan kurumlar vergisi mükellefleri, her bir geçici vergilendirme döneminin son günü itibarıyla Vergi Usul Kanununa göre çıkaracakları bilanço esas alınmak suretiyle öz kaynak ve yabancı kaynak mukayesesi yaparak finansman gider kısıtlamasına tabi olup olmayacaklarını tespit edebileceklerdir. Yıllık dönemde; hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan mükelleflerde 31 Aralık tarihli bilanço, özel hesap dönemini kullanan mükelleflerde ise hesap döneminin son günü itibarıyla çıkarılacak bilanço esas

alınacaktır. Dolayısıyla, finansman gider kısıtlaması ilk defa 2021 yılının birinci geçici vergilendirme dönemi itibarıyla dikkate alınacaktır.

Finansman gider kısıtlamasında finansman hizmetinin hangi yılda sağlandığı veya kredi sözleşmesinin hangi yılda yapıldığının önemi bulunmamaktadır. Bu nedenle, dönem sonu itibarıyla kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, söz konusu yabancı kaynaklara ilişkin olarak mahiyet ve tutar itibarıyla 1/1/2021 tarihinden itibaren kesinleşen gider ve maliyet unsurları gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır. Öte yandan, 1/1/2021 tarihinden önce mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşerek tahakkuk ve dönemsellik ilkeleri gereği 2020 yılı kurum kazancının tespitinde dikkate alınmış olan finansman giderlerinin finansman gider kısıtlamasına tabi tutulması söz konusu olmayacaktır.

***Gider kısıtlaması kapsamına giren yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurları**

Gider ve maliyet unsurlarından yatırımın maliyetine eklenenler gider kısıtlaması kapsamı dışındadırlar. Finansman gider kısıtlaması kapsamında yatırım olarak kabul edilen kıymetlerin maliyet bedelinin hangi unsurlardan oluştuğu Vergi Usul Kanununun 262 nci maddesinde belirlenmiştir. Bu madde ve bu maddeye ilişkin Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamalar çerçevesinde, zorunlu olarak ya da mükellefin ihtiyarında maliyete eklenen yabancı kaynaklara ait gider ve maliyetler gider kısıtlamasına konu olmayacaktır.

Teminat mektubu komisyonları, tahvil ihracı ile ilgili olarak yapılan baskı ve benzeri giderler ile ipotek masrafları gibi herhangi bir yabancı kaynak kullanımına bağlı olmaksızın yapılan giderlerin gider kısıtlamasına konu edilmesi söz konusu değildir.

Aynı şekilde bir finansman gideri olmayıp finansman geliri azalması niteliğinde olan erken ödeme iskontoları veya peşin ödeme iskontoları da gider indirimi kısıtlaması kapsamı dışındadır.

Bir gider veya maliyet unsurunun gider kısıtlamasına konu edilmesi için bunların yabancı kaynak kullanımına ve bu kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğmuş olması gerekmektedir. Öte yandan, kredi sözleşmelerine ilişkin olarak ödenen damga vergisi veya banka havale ücretlerine ilişkin ödenen banka ve sigorta muameleleri vergisi gibi bir yabancı kaynağın kullanım süresine bağlı olarak doğmayan gider ve maliyet unsurları gider indirimi kısıtlaması uygulamasına tabi olmayacaktır. Bu giderlerden kredi faizleri üzerinden hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisi gibi bir yabancı kaynağın işletmede kullanım süresine bağlı olarak doğanların ise gider indirimi kısıtlaması uygulamasına konu edileceği açıktır.

***Finansman gideri yanında finansman gelirin de bulunması durumu**

Finansman giderlerinin yanı sıra finansman geliri de elde etmiş olan mükelleflerin gider kısıtlaması uygulamasında söz konusu gelir ve giderlerini birbiri ile mukayese etmek suretiyle netleştirmeleri mümkün olmayıp finansman giderleri toplamının gider kısıtlamasına konu edilmesi gerekmektedir.

*Gider indirimi uygulamasında kur farklarının durumu

Yabancı kaynağın hangi yılda kullanıldığına bakılmaksızın, yabancı kaynak kullanımından doğan kur farkı giderleri 2021 yılı kazancının tespiti de dahil olmak üzere döviz kurlarındaki değişim dikkate alınarak hesaplanan gerçek tutarları ile gider indirimi kısıtlamasına konu edilecektir.

* KKEG olarak dikkate alınan finansman giderlerinin durumu

İşletmenin kullanmış olduğu yabancı kaynaklara ilişkin faiz ve kur farkı gibi giderlerin örtülü sermaye, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı veya binek otomobillerde gider kısıtlaması uygulamaları nedeniyle zaten kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınmamış olduğundan, KKEG olarak dikkate alınmış olan bu kısım finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabında dikkate alınmayacaktır.

Örnek: Öz kaynakları toplamı 800.000 TL olan (A) A.Ş.'nin aynı dönemde yabancı kaynakları toplamı 1.000.000 TL'dir. Bu döneme ilişkin toplam finansman gideri ise 100.000 TL'dir. Dönem sonu itibarıyla (A) A.Ş.'nin yabancı kaynak tutarı öz kaynak tutarını aştığı için aşan kısma münhasır olmak üzere yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderinin %10'luk kısmı, kurum kazancının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir.

Finansman gider kısıtlamasına tabi tutarın hesabı:

Aşan kısım

: Yabancı kaynak toplamı – Öz kaynak toplamı

: 1.000.000 TL – 800.000 TL = 200.000 TL

Aşan kısma isabet eden finansman gideri: Finansman gideri x (Aşan kısım / Toplam yabancı kaynak)

: 100.000 TL x (200.000 TL / 1.000.000 TL)

: 100.000 TL x %20

: 20.000 TL

Yabancı kaynağın öz kaynak tutarını aşan kısmına isabet eden finansman giderinin %10'luk kısmı olan (20.000 TL x %10=) 2.000 TL kurum kazancının tespitinde KKEG olarak dikkate alınacaktır.

*Geçici vergi dönemlerinde finansman gider kısıtlaması

Finansman gider kısıtlaması, 1/1/2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi kazançlarına uygulanmaya başlandığından,

- hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan mükelleflerde 2021 yılının ilk geçici vergilendirme döneminde,

- kendilerine özel hesap dönemi tayin edilmiş olan mükelleflerde ise 2021 yılında başlayan özel hesap döneminin ilk geçici vergilendirme döneminde yabancı kaynak ve öz kaynak mukayesesi yapılarak dikkate alınacaktır.

Önceki geçici vergilendirme dönemlerinde finansman gider kısıtlaması şartlarını taşımayan mükellefler, şartların oluştuğu geçici vergilendirme döneminden itibaren finansman gider kısıtlamasına tabi olacaktır. Bu durumda, önceki geçici vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak düzeltme beyannamesi verilmesine gerek bulunmamaktadır. Yıllık dönemde finansman gider kısıtlamasına tabi olup olunmayacağı hesap döneminin son günü itibarıyla çıkarılacak bilanço esas alınarak tespit edilecektir.

Geçici vergilendirme dönemlerinde, ilgili 3 aydaki finansman giderleri ve döneminde son günündeki bilanço değerleri esas alınarak hesaplama yapılacak, önceki ve sonraki dönemlerle ilişki kurulmayacaktır.

***Özel hesap dönemine tabi mükellefler**

Özel hesap dönemi kullanmakta olan mükellefler, 2020 yılı içinde başlayıp 2021 yılında sona erecek özel hesap dönemlerinde finansman gider kısıtlamasına tabi tutulmayacaklardır. Bu mükellefler, 2021 yılı içinde başlayıp 2022 yılında sona erecek özel hesap dönemlerinde şartların oluşması halinde finansman gider kısıtlaması uygulamaya başlayacaklardır.

*** Yıllara sari inşaat ve onarma işleri ile uğraşan mükelleflerde gider kısıtlaması uygulaması**

Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi hükmüne göre birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat ve onarma işlerinde kâr veya zarar işin bittiği yıl kesin olarak tespit edilmekte ve kazancın tamamı o yılın geliri sayılarak vergilendirilmektedir. Bu işlerle uğraşanların kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin finansman giderlerinin, işin kesin kâr veya zararının tespit edildiği yıl kazancının hesaplanmasında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerektiğinden, gider kısıtlamasına ilişkin uygulama da aynı dönemde yapılacaktır. Birden fazla inşaat ve onarma işinin birlikte yapılması veya yıllara sari inşaat ve onarma işlerinin yanı sıra başka işlerin de bulunması halinde, yapılan finansman giderleri hangi yılın kâr veya zarar tutarının tespitinde dikkate alınmıyorsa, o yılda gider indirimi kısıtlamasına konu edilecektir.

Öte yandan, gider indirimi kısıtlamasına ilişkin hükümler 1/1/2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden, bu tarihten önce mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşmiş olan ancak yıllara sari inşaat ve onarma işlerinin kazancı işin bittiği yılın kazancı olarak beyan edileceğinden henüz kurum kazancının tespitinde dikkate alınmamış olan finansman giderlerinin, inşaat ve onarma işi kazancının hangi yıl beyan edildiğine bakılmaksızın, gider indirimi kısıtlanmasına konu edilmemesi gerekmektedir.

Uygulama taslak bazında bu şekilde olup taslak tebliğin tamamına aşağıdaki linkten ulaşılabilir. Taslaktaki tüm örneklerin incelenmesi konunun netleşmesi açısından iyi olacaktır.

https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/mevzuatek/serno19KVG_Taslak.pdf

Özel hesap dönemi olan mükellefler hariç içinde bulunduğumuz geçici vergilendirme döneminden itibaren uygulanacak olan finansman gider kısıtlaması ilişkin taslak tebliğ esas alınarak işlem ve hesaplamalara başlanması ve ön hazırlıkların yapılması yerinde olacaktır. Taslak metin tebliğ haline gelip yayımlanınca ayrıca bilgilendirme yapılacak olup, ana hatlarıyla çok fazla bir değişiklik olmayacağını, tebliğin ufak tefek değişiklikler dışında bu esaslar çerçevesinde çıkarılacağı kanaatindeyiz.

Bu kapsamda;

-Geçici vergi dönem sonlarında çıkarılarak bilançoya göre öz kaynak ve yabancı kaynak hesaplaması yapılarak, uygulama kapsamına girilip girilmediğinin tespit edilmesi,

-Finansman gider kısıtlaması kapsamında olan giderlerin kolay tespit edilecek şekilde muhasebe alt hesaplarında diğer giderlerden ayrılarak izlenmesi,

-Bu uygulama kapsamına girilmesinin istenilmemesi halinde yatırım maliyetine eklenebilecek finansman giderlerinde tercihin aktifleştirmeden yana kullanılması,

-Hesaplama geçici vergi dönem sonlarında ve yıl sonunda yapıldığı için, özellikle kısa vadeli krediler, spot krediler vb. yabancı kaynakların dönemin son gününden önce imkanlar dahilinde kapatılması, veya böyle bir kredi alınacaksa kullanımının izleyen döneme bırakılması,

-İmkan varsa öz kaynakları güçlendirmek için sermaye artışı yapılması, geçmiş yıl karlarının dağıtılmaması vb. önlemlerin genel kurullarda değerlendirilmesi,

Hususlarını göz önünde bulundurmanızı tavsiye etmekteyiz.

Saygılarımızla,

Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

